

КОД: МОВ_ПСР_УМЛ_8_ІІ_11

ПІДСУМКОВА СЕМЕСТРОВА РОБОТА

8 клас, ІІ семестр

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ

Загальна характеристика роботи

Підсумкова робота є комплексною й передбачає оцінювання за чотирма групами результатів стандарту.

Робота складається із чотирьох частин — А, В, С та D. Частина А містить **4 завдання**, частина В — **8 завдань**, частина С — **3 завдання** і частина D — **3 завдання**. Деякі завдання передбачають надання відповіді шляхом вибору одного правильного варіанта, а на деякі — необхідно надавати письмову коротку або розгорнуту відповідь або відповідь у вигляді звукового повідомлення, записаного з використанням цифрового пристрою (наприклад, смартфона). Інструкції щодо виконання тих чи тих завдань подано на початку кожної частини.

На виконання всіх завдань відведено 90 хв. Розподіл часу між частинами роботи визначає вчитель / учителька.

Загальна характеристика завдань роботи

Загальну характеристику різновидів завдань, запропонованих у роботі, і підходу до їх оцінювання подано в таблиці.

Різновиди завдань у роботі та загальні схеми нарахування балів

Різновид	№ завдання	Оцінювання
Завдання з вибором однієї правильної відповіді (1х4)	1–3, 5–10	Кожне завдання оцінюємо за принципом “все або нічого”: учень / учениця отримує вказану в таблиці “Бланк оцінювання за групами результатів” (далі – табл.) кількість балів за правильну відповідь (обрано правильний варіант серед наведених) у відповідній групі результатів або отримує 0
Завдання на введення одно- або кількареченнєвої відповіді (пояснення, обґрунтування тощо)	4, 11, 12, 16–17	Кожне завдання оцінюється відповідно до схеми нарахування балів кожного завдання: учень / учениця отримує вказану в табл. кількість балів залежно від того, чи відповідь узгоджується з описом повної зарахованої відповіді, узгоджується з описом частково зарахованої відповіді, або ж надано неправильну, суперечливу відповідь, чи відповіді не надано
Завдання на вербальну репрезентацію (монолог, декламація, діалог, драматизація, імпровізація)	13–15	Кожне завдання оцінюється відповідно до схеми нарахування балів кожного завдання: учень / учениця отримує вказану в табл. кількість балів залежно від того, чи відповідь узгоджується з описом повної зарахованої відповіді, узгоджується з описом частково зарахованої відповіді, або ж надано неправильну, суперечливу відповідь, чи відповіді не надано
Завдання на прояв творчості / креативності (вірш, оповідання, вільне есе, малюнок, дизайн, музика)	18	Кожне завдання оцінюється відповідно до схеми нарахування балів кожного завдання: учень / учениця отримує вказану в табл. кількість балів залежно від того, чи відповідь узгоджується з описом повної зарахованої відповіді, узгоджується з описом частково зарахованої відповіді, або ж надано неправильну, суперечливу відповідь, чи відповіді не надано

Інформацію про розподіл балів за відповіді згідно з групами результатів, максимально можливу кількість балів за кожне завдання, ключі відповідей, указівки про спосіб нарахування балів за відповідь учня / учениці наведено в “Бланку перевірки відповідей учня / учениці за групами результатів”. Цей бланк доцільно використати під час перевірки роботи кожного учня /

кожної учениці. Для підбиття підсумків варто скористатися “Зведеним бланком результатів учня / учениці за групами результатів” (обидва бланки див. нижче).

Перевірка відповідей на закриті завдання

Перевірку відповідей, наданих учнями / ученицями **на закриті завдання**, тобто завдання, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з-поміж чотирьох запропонованих, проводимо, орієнтуючись на колонку “Ключ або вказівка на спосіб перевірки” в “Бланку перевірки відповідей учня / учениці за групами результатів”.

Перевірка відповідей на відкриті та виконавчі завдання

Перевірку відповідей, наданих учнями / ученицями **на відкриті та виконавчі завдання**, проводимо відповідно до вимог, описаних нижче для кожного такого завдання, нараховуючи певну кількість “сирих” балів за виконання конкретного завдання залежно від якісних та/або кількісних характеристик відповіді.

Нижче до кожного завдання, яке передбачає надання відкритої чи виконавчої відповіді, наведено таку інформацію:

1. Вказівка на номер завдання.
2. Скорочена версія завдання (для унаочнення).
3. Вказівка на максимально можливий бал, який можна отримати, якщо повністю й правильно виконати завдання (**Максимально можливий бал**).
4. Узагальнений опис критеріїв, які беруться до уваги під час перевірки відповіді (**Критерії**).
5. Докладний опис того, чим має характеризуватися правильна відповідь на максимально можливий бал, а також орієнтовний приклад такої відповіді (**Опис правильної відповіді**).
6. Опис процедури нарахування балів за відповідь (**Нарахування балів**).

Після перевірки всіх відповідей учня / учениці набрані ним / нею “сірі” бали типово **переводять у шкалу 1–12** відповідно до Схем переведення результатів. Оскільки “сірі” бали в запропонованій роботі збігаються з балами в шкалі 1–12, Схеми переведення не потрібні. Набраний учнем / ученицею бал за виконання завдань роботи за кожною групою результатів і є його / її остаточним балом.

За виконання всіх завдань роботи учень / учениця максимально може набрати по 12 балів за кожною групою результатів відповідно.

Важливо! За виконання одного завдання учень / учениця може отримати бали за однією або кількома групами результатів.

Бланк перевірки відповідей учня / учениці за групами результатів

Частина	Завдання	Максимально можлива кількість балів за групою				Макс. кількість балів за завдання	Можлива кількість балів за виконання завдання	Ключ або вказівка на спосіб перевірки	Спосіб перевірки	Кількість балів, нарахованих учню / учениці				Загальна кількість балів
		ГР1	ГР2	ГР3	ГР4					ГР1	ГР2	ГР3	ГР4	
A	1		1			1	0, 1	Г						
A	2		1			1	0, 1	В						
A	3		1			1	0, 1	Г						
A	4		2	1	1	4	0, 1, 2 0, 1 0, 1	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
B	5				1	1	0, 1	В						
B	6				1	1	0, 1	Г						
B	7				1	1	0, 1	Б						
B	8				1	1	0, 1	В						
B	9				1	1	0, 1	Б						
B	10		1			1	0, 1	В						
B	11			1	2	3	0, 1 0, 1, 2	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
B	12			1	2	3	0, 1 0, 1, 2	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
C	13	4	2		6	12	0, 1, 2, 3, 4 0, 1, 2 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
C	14	10	4			14	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 0, 1, 2, 3, 4	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
C	15	6			6	12	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою					

Частина	Завдання	Максимально можлива кількість балів за групою				Макс. кількість балів за завдання	Можлива кількість балів за виконання завдання	Ключ або вказівка на спосіб перевірки	Спосіб перевірки	Кількість балів, нарахованих учню / учениці				Загальна кількість балів
		ГР1	ГР2	ГР3	ГР4					ГР1	ГР2	ГР3	ГР4	
									здійснюється окремо					
D	16	6	4	2		12	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 0, 1, 2, 3, 4 0, 1, 2	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
D	17	2	3	1		6	0, 1, 2, 3 0, 1, 2, 3 0, 1	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
D	18		2	6		8	0, 1, 2, 3 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6	Див. схему	Нарахування балів за кожною групою здійснюється окремо					
Разом		28	21	12	22	83								

Зведений бланк результатів учня / учениці за групами результатів

Група результатів	Завдання (за одне завдання учень / учениця може отримати бали за різні ГР)	Максимальний "сирий" бал	Отриманий учнем / ученицею "сирий" бал	Бал у шкалі 1 – 12	Примітки
ГР1	13, 14, 15, 16, 17	28			
ГР2	1, 2, 3, 4, 10, 13, 14, 16, 17, 18	21			
ГР3	4, 11, 12, 16, 17, 18	12			
ГР4	4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15	22			

Розподіл “сирих” балів на шкалі 1 – 12 з урахуванням більшої щільності балів на краях шкали (1 – 3 бали та 10 – 12 балів).

Бал у шкалі 1-12	ГР 1	ГР 2	ГР 3	ГР 4
	Усна взаємодія (макс. 29 балів)	Робота з текстом (макс. 24 бали)	Письмова взаємодія (макс. 12 бали)	Дослідження мовлення (макс. 22 бали)
1	1	1	1	1
2	2–3	2	2	2
3	4–5	3–4	3	3–4
4	6–9	5–6	4	5–6
5	10–12	7–8	5	7–8
6	13–16	9–10	6	9–10
7	17–19	11–13	7	11–13
8	20–22	14–15	8	14–16
9	23–24	16–17	9	17–18
10	25–26	18–19	10	19–20
11	27	20	11	21
12	28	21	12	22

Частина А

Завдання 4

4. Ім'я персонажа, зображеного скульптором, – *Свирид Петрович Голохвостий*. Але герой, знайомлячись із героїнею, вимовляє своє прізвище як «*Галахвастов*». Поясніть, навіщо він змінює звучання свого прізвища (2–4 речення).

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

4 бали, з яких 2 — ГР2, 1 — ГР3, 1 — ГР4.

Критерії

Ураховуємо розуміння змісту тексту, аргументованість, обсяг і грамотність відповіді.

Опис правильної відповіді

ГР2: Указано ДВІ причини: Свирид Петрович вимовляє прізвище російською, вважаючи, що таким чином справляє враження освіченої людини з міста, А ТАКОЖ намагається приховати свій зв'язок із «цилюрником Голохвостим», щоб ніхто не дізнався правду про його банкрутство.

ГР3: Письмова відповідь належного обсягу (2-4 речення), граматично, лексично й орфографічно й пунктуаційно грамотна (помилка будь-якого типу менше 5).

ГР4: Увагу звернуто на засоби зросійщення прізвища (*Галахвастов* — *Голохвостий*) або інші аспекти, що свідчать про дослідницький підхід.

Нарахування балів: рубрики

ГР2

Відповідь за ГР2 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів.

2 бали — указано обидві причини.

1 бал — указано одну причину. АБО: указано дві причини, але плутано.

0 балів — обидві причини хибні. АБО: Жодної причини не вказано. АБО: Відповіді немає.

ГР3

Відповідь за ГР3 оцінюємо в 1 або 0 балів.

1 бал — письмова відповідь розлога, структурована, помилок менше 5.

0 балів — письмова відповідь коротка (менше 2 речень). АБО: розлога, але граматично невправна. АБО: містить більше 5 помилок різних типів. АБО: відповіді немає.

ГР4

Відповідь за ГР4 оцінюємо в 1 або 0 балів.

1 бал — відповідь свідчить про вміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці.

0 балів — відповідь свідчить про недостатнє вміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці. АБО: відповіді немає.

Частина В

Завдання 11

11. Перегляньте ще раз варіанти відповіді до завдання 10. Поясніть, чому кожен варіант відповіді написано з дефісом.

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

3 бали, з яких 1 — ГР3, 2 — ГР4.

Критерії

Ураховуємо аргументованість і грамотність відповіді.

Опис правильної відповіді

ГР3: Письмова відповідь граматично, лексично й орфографічно й пунктуаційно грамотна (помилко будь-якого типу менше 5).

ГР4: Учень / учениця має прямо чи опосередковано послатися на § 37 Українського правопису (2019), де зазначено, що між прикладкою та означуваним іменником ставимо дефіс, якщо означальний (прикладковий) іменник ужито після означуваного іменника: *вовк-жадняга, дівчина-розомниця, землѹ-мати, козак-характерник, країна-інвестор, країна-кредитор, мова-джерело, мова-посередниця, очі-намистинки, боєць-патріот, хлопчик-мізинчик, Україна-ненька* (пункт 1, стор. 54), АБО на будь-яке джерело, що відбиває це правило, АБО продемонструвати знання цього правила без вказівки на джерело.

Нарахування балів: рубрики

ГР3

Відповідь за ГР3 оцінюємо 1 або 0 балів.

1 бал — письмова відповідь вправно структурована, помилок менше 5.

0 балів — письмова відповідь коротка. АБО: розлога, але граматично невправна. АБО: містить більше 5 помилок різних типів. АБО: відповіді немає.

ГР4

Відповідь за ГР4 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів.

2 бали — відповідь свідчить про вміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці, а також використовувати термінологію.

1 бал — відповідь свідчить про певне вміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці, однак про недостатню сформованість наукового мовлення.

0 балів — відповідь свідчить про невміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці. АБО: відповіді немає.

Завдання 12

12. У кожному із варіантів відповіді до завдання 10 поміняйте слова місцями. Запишіть утворене. Поясніть їхній правопис.

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

3 бали, з яких 1 — ГР3, 2 — ГР4.

Критерії

Ураховуємо аргументованість і грамотність відповіді.

Опис правильної відповіді

ГР3: Письмова відповідь граматично, лексично й орфографічно й пунктуаційно грамотна (у поясненні помилок будь-якого типу менше 5).

Правильно записані ВСІ утворені сполуки слів:

переможець гетьман

характерник козак

бунтар кріпак

пастух хлопчик

ГР4: У поясненні учень / учениця прямо чи опосередковано посилається на § 37 Українського правопису (2019), де зазначено, що між прикладкою та означуваним іменником дефіс НЕ ставимо, якщо означальний іменник ужито перед означуваним іменником: ненька Україна (пункт 2, стор. 55), АБО на будь-яке джерело, що відбиває це правило, АБО відображає знання цього правила без вказівки на джерело.

Нарахування балів: рубрики

ГР3

Відповідь за ГР3 оцінюємо 1 або 0 балів.

1 бал — письмова відповідь вправно структурована, усі сполуки слів записані правильно, у поясненні помилок менше 5.

0 балів — сполуки слів записано неправильно. АБО: письмова відповідь коротка.

АБО: розлога, але граматично невправна. АБО: пояснення містить більше 5 помилок різних типів. АБО: відповіді немає.

ГР4

Відповідь за ГР4 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів.

2 бали — відповідь свідчить про вміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці, а також використовувати термінологію.

1 бал — відповідь свідчить про певне вміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці, однак про недостатню сформованість наукового мовлення.

0 балів — відповідь свідчить про невміння аналізувати мовні та/або мовленнєві одиниці. АБО: відповіді немає.

Частина С

Завдання 13

13. Об'єднайтеся в пару з однокласником або однокласницею. Уявіть, що хтось із вас є судовим репортером, а хтось – адвокатом Михайла Старицького. Зараз ви перебуваєте в залі, де щойно завершився суд, згаданий у тексті 2. Запишіть на свій телефон усне інтерв'ю, у якому було б висвітлено перебіг і результат судового засідання (тривалість інтерв'ю – 1–2 хвилини). Репортер має окреслити предмет судового засідання та коротко відтворити його перебіг. Також репортер має поставити доречні запитання адвокату та підбити підсумок їхньої розмови. Адвокат має дати повні та доречні відповіді на поставлені запитання, спираючись на текст 2. Дотримуйтеся норм літературної вимови і жанрової специфіки.

На відведених рядках можете зафіксувати потрібну вам для створення інтерв'ю інформацію (наприклад, у вигляді тезового сценарного плану).

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

12 балів, з яких 4 — ГР1, 2 — ГР2, 6 — ГР4.

Критерії

Ураховуємо ступінь **розуміння змісту** тексту (описаної ситуації) з акцентом на **деталі**:

1) Михайла Старицького звинуватили в плагіаті через переробку чужих сюжетів на сторінках газети, 2) саме він подав позов до суду на автора статті, 3) Марко кропивницький свідчив проти М. Старицького, 4) правильно названі п'єси, про які йдеться в тексті, 5) Іван Нечуй-Левицький свідчив на користь М. Старицького, 6) суд задовольнив позов М. Старицького і визнав винним журналіста, 7) журналіст Ізмаїл Александровський був змушений вибачитися на сторінках київських газет.

Також ураховуємо **логічність** зв'язку з контекстом, **завершеність** повідомлення відповідно до **жанру** (інтерв'ю), **грамотність** усного мовлення та відповідне його інтонаційне оформлення.

Увага!

Пункти основних думок, зафіксовані учнем / ученицею у відведеному для нотаток місці, не перевіряємо й не оцінюємо (за групою результатів 3 “Письмова взаємодія”), однак беремо до уваги під час оцінювання записаного аудіоінтерв'ю за критерієм структурованості й змісту (як вторинне підтвердження висновку).

Опис правильної відповіді

ГР1

Зі створеного учнями / ученицями аудіозапису очевидним є розуміння сутності жанру інтерв'ю (діалог між інтерв'юером та респондентом, чітка структура «запитання — відповідь», підготовлені запитання).

репортер: ставить доречні запитання адвокату, контролює перебіг інтерв'ю та логічно підбиває підсумок їхньої розмови, використовуючи конструкції на кшталт “Отже,...”, “Таким чином, ...” тощо.

адвокат: дає повні, вичерпні та доречні відповіді на поставлені запитання, у представленні інформації простежується усвідомлення того, що роль адвоката - захищати клієнта.

ГР2

репортер: окреслює предмет судового засідання, коротко відтворює його перебіг.

адвокат: відповідає на поставлені запитання, спираючись на текст 2 без жодних перекручень і неточностей.

ГР4

репортер і адвокат: дотримуються норм літературної вимови, мовлення обох не містить значних і очевидних орфоепічних огріхів (дрібні ігноруємо, зважаючи на обмежений час виконання завдання).

Інтонація початку й кінця мовлення має бути відчутною. Логічні й фразові наголоси та паузи — виразними, темп — узгоджуватися з темпом співрозмовника. Тон — відповідати змісту.

Грамотність (лексична й граматична) має бути високою, однак дрібні огріхи ігноруємо, зважаючи на обмежений час виконання завдання.

Допускається до 5 помилок різних типів (орфоепічних, лексичних, граматичних).

Нарахування балів: рубрики

ГР1

Відповідь за ГР1 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів за кожним критерієм. Усього 4 бали

2 бали — повністю правильно / якісно / нормативно.

1 бал — є незначні недоліки / вади / огріхи / невідповідності.

0 балів — є істотні вади / огріхи. **АБО:** немає відповіді. **АБО:** недостатньо інформації.

Критерій	Бал (репортер)			Бал (адвокат)		
	2	1	0	2	1	0
Узгодженість із жанром (інтерв'ю)						
Структура і зв'язок з контекстом (вступне слово репортера, питання, відповіді й коментарі, які узгоджуються з контекстом, висновки від репортера)						

ГР2

Відповідь за ГР2 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів за кожним критерієм. Усього 2 бали

2 бали — повністю правильно / якісно / нормативно.

1 бал — є незначні недоліки / вади / огріхи / невідповідності.

0 балів — є істотні вади / огріхи. **АБО:** немає відповіді. **АБО:** недостатньо інформації.

Критерій	Бал (репортер)			Бал (адвокат)		
	2	1	0	2	1	0
Змістовність (відтворення ситуації, описаної в тексті без жодних перекручень і неточностей)						

ГР4

Відповідь за ГР4 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів за кожним критерієм. Усього 6 балів
2 бали — повністю правильно / якісно / нормативно.

1 бал — є незначні недоліки / вади / огріхи / невідповідності.

0 балів — є істотні вади / огріхи. АБО: немає відповіді. АБО: недостатньо інформації.

Критерій	Бал (репортер)			Бал (адвокат)		
	2	1	0	2	1	0
Орфоепічна нормативність (можливі дрібні огріхи)						
Інтоніційна відповідність						
Лексична й граматична вправність (можливі дрібні огріхи)						

Завдання 14

14. Використовуючи інформацію з текстів 1 і 2, поміркуйте, чи вважаєте ви плагіатом факт запозичення М. Старицьким сюжету п'єси І. Нечуя-Левицького «На Кожум'яках». Запишіть коротке звукове повідомлення для шкільного подкасту, присвяченого проблемі академічної доброчесності. Запишіть коротке звукове повідомлення для шкільного подкасту, присвяченого академічній доброчесності., Викладіть у повідомленні виклавши в ньому свої міркування (тривалість – 1–2 хвилини). Наведіть у звуковому повідомленні щонайменше два аргументи на підтвердження своєї думки. Дотримуйтеся норм літературної вимови і жанрової специфіки.

На відведених рядках можете зафіксувати потрібну вам для створення повідомлення інформацію (наприклад, у вигляді тезового плану).

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

14 балів, з яких 10 — ГР1, 4 — ГР2.

Критерії

Ураховуємо **якість аргументування оцінки** щодо факту запозичення М. Старицьким сюжету п'єси І. Нечуя-Левицького «На Кожум'яках», наявність **ДВОХ аргументів**, **логічність зв'язку** з попереднім контекстом, **завершеність** повідомлення відповідно до жанру (подкаст), **грамотність** усного мовлення та відповідне його **інтонаційне оформлення**.

Увага!

Пункти основних думок, зафіксовані учнем / ученицею в зошиті у відведеному місці (**сценарний план**), не перевіряємо й не оцінюємо (за групою результатів 3 “Письмова взаємодія”), однак беремо до уваги під час оцінювання записаного аудіоповідомлення за критерієм структурованості й змісту (як вторинне підтвердження висновку).

Опис правильної відповіді

Зі створеного учнем / ученицею аудіозапису очевидним є розуміння сутності жанру подкасту:

- ☐ Аудіоформат.
- ☐ Серійність: подкаст – це серія епізодів, об'єднаних спільною темою, ідеєю чи форматом, що дозволяє глибше розкрити тему.
- ☐ Гнучкість контенту: формат дозволяє авторам вільно експериментувати зі змістом.
- ☐ Інтимність комунікації: подкасти створюють відчуття особистого спілкування з ведучими та аудиторією.

За змістом повідомлення є виразною спробою дотриматися вимоги завдання (дати відповідь на запитання «Чи вважаєте ви плагіатом факт запозичення М. Старицьким сюжету п'єси І. Нечуя-Левицького “На Кожум'яках”?»). У своєму повідомленні учень / учениця має явно чи опосередковано дати відповідь (Так / Ні / Важко сказати) ТА навести ДВА логічні й несуперечливі аргументи на користь відповідної позиції з посиланням на прочитаний текст (тексти).

Учень / учениця засвідчує вміння структурувати повідомлення відповідно до особливостей подкасту (зокрема, користуючись сценарним планом). Починає своє мовлення, уводячи слухачів у тему подкасту, наприклад: *"Привіт, це ваш подкаст [назва]!", "Сьогодні ми поговоримо про...", "З вами [ваше ім'я] і ми розкриємо секрет..."* тощо; завершує, демонструючи усвідомлення, що подкаст спрямований на аудиторію і має на меті її розширення, наприклад: *"Дякую, що були з нами!", "Підпишіться на наш подкаст, щоб...", "Залишайте ваші коментарі та відгуки."*

Повідомлення не містить значних і очевидних орфоепічних огріхів (дрібні ігноруємо, зважаючи на обмежений час виконання завдання).

Інтонація початку й кінця мовлення має бути відчутною. Логічні й фразові наголоси та паузи — виразними, темп — середнім, зручним для слухача. Тон — відповідати змісту.

Грамотність (лексична й граматична) має бути високою, однак дрібні огріхи ігноруємо, зважаючи на обмежений час виконання завдання.

Нарахування балів: рубрики

ГР1

Відповідь за ГР1 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів за кожним критерієм. Усього 10 балів

2 бали — повністю правильно / якісно / нормативно.

1 бал — є незначні недоліки / вади / огріхи / невідповідності.

0 балів — є істотні вади / огріхи. **АБО:** немає відповіді. **АБО:** недостатньо інформації.

Критерій	Бал		
	2	1	0
Узгодженість із жанром (подкаст)			
Структура подкасту і зв'язок з контекстом (ураховуємо за потреби сценарний план)			
Орфоепічна нормативність (можливі дрібні огріхи)			
Інтонаційна відповідність			
Лексична й граматична вправність (можливі дрібні огріхи)			

ГР2

Відповідь за ГР2 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів за кожним критерієм. Усього 4 бали

2 бали — повністю правильно / якісно / нормативно.

1 бал — є незначні недоліки / вади / огріхи / невідповідності.

0 балів — є істотні вади / огріхи. **АБО:** немає відповіді. **АБО:** недостатньо інформації.

Критерій	Бал		
	2	1	0
Змістовність (зв'язок із текстами)			
Аргументованість (ДВА аргументи)			

Завдання 15

15. Уявіть, що Свирид Голохвостий живе у 21 столітті. Змодельуйте його звукове повідомлення в месенджері до Проні Прокопівни з метою привернути її увагу, запросити до театру, на прогулянку тощо та отримати позитивну відповідь. У повідомленні відтворіть типові риси мовлення Голохвостого. Тривалість повідомлення – 1–2 хвилини.

На відведених рядках можете зафіксувати потрібну вам для створення звукового повідомлення інформацію (наприклад, у вигляді нотаток).

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

12 бали, з яких 6 — ГР1, 6 — ГР4.

Критерії

Ураховуємо **прагнення привернути увагу і наявність запрошення**, зробленого в такий спосіб, щоб максимально **досягти позитивної відповіді, логічність зв'язку** з попереднім контекстом (урахування характерів Проні Прокопівни і Сидора Петровича з тексту п'єси), **завершеність** повідомлення відповідно до жанру (повідомлення в месенджері), **свідоме прагнення зімітувати стиль** спілкування головного героя комедії.

Увага!

Пункти основних думок, зафіксовані учнем / ученицею в зошиті у відведеному місці (**сценарний план**), не перевіряємо й не оцінюємо (за групою результатів 3 “Письмова взаємодія”), однак беремо до уваги під час оцінювання записаного аудіоповідомлення за критерієм структурованості й змісту (як вторинне підтвердження висновку).

Опис правильної відповіді

ГР1

Зі створеного учнем / ученицею аудіозапису очевидним є розуміння сутності **жанру** повідомлень у месенджері (персоналізоване, лаконічне, максимально спрямоване на результат).

За **змістом** повідомлення є виразною спробою дотриматися вимог завдання (привернути увагу і запросити до певної діяльності на вибір учня / учениці). У своєму повідомленні учень / учениця **має** продемонструвати розуміння характерів персонажів п'єси М. Старицького.

Учень / учениця засвідчує вміння **структурувати** повідомлення (зокрема, користуючись сценарним планом). Починає своє мовлення, намагаючись привернути увагу Проні Прокопівни (з урахуванням її інтересів, висвітлених у п'єсі), а закінчує — висловленнями, що свідчать про сподівання на позитивний результат.

ГР4

Повідомлення містить **свідоме** прагнення зімітувати стиль спілкування головного героя комедії.

Інтонація початку й кінця мовлення має бути відчутною. Логічні й фразові наголоси та паузи — виразними, темп — узгоджуватися з характером персонажа (доволі швидким, жвавим). Тон — відповідати змісту.

Грамотність порушується свідомо з метою зімітувати мовлення Голохвостого.

Нарахування балів: рубрики

ГР1

Відповідь за ГР1 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів за кожним критерієм. Усього 6 балів

2 бали — повністю правильно / якісно / нормативно.

1 бал — є незначні недоліки / вади / огріхи / невідповідності.

0 балів — є істотні вади / огріхи. **АБО:** немає відповіді. **АБО:** недостатньо інформації.

Критерій	Бал		
	2	1	0
Узгодженість із жанром (повідомлення в месенжері)			
Змістовність (привернути увагу, запросити, добитися позитивної відповіді)			
Структура і зв'язок з контекстом (ураховуємо за потреби сценарний план)			

ГР4

Відповідь за ГР4 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів за кожним критерієм. Усього 6 балів

2 бали — повністю правильно / якісно / нормативно.

1 бал — є незначні недоліки / вади / огріхи / невідповідності.

0 балів — є істотні вади / огріхи. **АБО:** немає відповіді. **АБО:** недостатньо інформації.

Критерій	Бал		
	2	1	0
Орфоепічна стилізація (свідомі порушення)			
Інтонаційна відповідність			
Лексична й граматична стилізація (свідомі порушення)			

Частина В

Завдання 16

16. Запишіть у таблицю щонайменше три невербальні деталі (жести, міміка, пози, інтонація), які використовує головний герой. Запишіть, з якою метою він, імовірно, їх використовує. Зазначте, досягає герой мети чи ні, обвівши варіант відповіді в колонці “Чи досягнута мета?”.

Невербальна деталь	Імовірна мета	Чи досягнута мета?
У відео		
Степан знімає картуз під час вітання [0:06]		Так / Ні
Голохвостий торкається шляпи тростиною [0:07]		Так / Ні
Голохвостий указує тростиною на співрозмовника [0:08]		Так / Ні
Інтонація, з якою Степан вимовляє “О! Який у Вас костюм!” [0:09]		Так / Ні
Голохвостий приймає позу “Руки в боки” [0:13]		Так / Ні
Інтонація, з якою Голохвостий вимовляє “Сто!” [0:17]		Так / Ні
Свист [0:18]		Так / Ні
Голохвостий усміхається куточком роту [0:22]		Так / Ні
Інтонація і жест, з якими Голохвостий вимовляє “Но-но” [0:25]		Так / Ні
Голохвостий крутиться і присідає, демонструючи штани [0:29]		Так / Ні
Жест рукою, який робить Степан за спиною у Голохвостого [0:38]		Так / Ні
Голохвостий розсуває одяг присутніх тростиною [0:41]		Так / Ні
Голохвостий використовує тростину як указку [0:47]		Так / Ні

Вираз обличчя друга Голохвостого [0:54]		Так / Ні
Інтонія, з якою Степан вимовляє “А може, шарлатанська!” [1:09]		Так / Ні
Сміх в кінці епізода		Так / Ні
У тексті		
Голохвостий (не звертаючи уваги).		Так / Ні
Розділові знаки: !, ?, ?!		Так / Ні

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

12 балів, з яких 6 — ГР1, 4 — ГР2, 2 — ГР3.

Критерії

Ураховуємо здатність побачити щонайменше **ТРИ** невербальних засоби (жести, міміка, пози, інтонація), сформулювати **мету** їх використання, записавши у відповідному **полі таблиці**, дати **відповідь на запитання**: «Чи досягнута мета?», позначивши це в таблиці **графічно**.

Увага!

Учню / учениці не обов’язково ідентифікувати персонажів на ім’я або вказувати таймінг, достатньо зрозуміло описати жест, міміку або інтонацію і вказати імовірну причину.

Опис правильної відповіді

У відповіді учень / учениця має засвідчити спроможність сприймати невербальні аспекти мовлення (жести, міміку, інтонацію) й оцінювати їх відповідність меті комунікації й отриманому результату.

Для демонстрації сприйняття невербальних засобів учень / учениця має переглянути відео (1 хвилина 14 секунд) і надати суб’єктивну оцінку **жестів, міміки та інтонацій** персонажів.

Для оцінювання відповідності невербальних засобів меті повідомлення учень / учениця **може** використовувати знання тексту п’єси, посилаючись на характер чи стосунки персонажів, але відсутність такого посилання не знижує правильність відповіді.

Учні / учениці можуть мати **різне суб’єктивне враження** від побаченого та почутого. Головне в завданні, щоб учні / учениці щонайменше **ТРИ** епізоди, де використано невербальні засоби з певною метою, і зазначили її у відповідному полі таблиці.

Приклад (орієнтовні варіанти заповнення таблиці):

Невербальна деталь	Імовірна мета	Чи досягнута мета?
Степан знімає картуз під час вітання [0:06]	Іронізує з шикарного вбрання Голохвостого, вітаючись із ним, як з паном	Так / Ні
Голохвостий торкається шляпи тростиною [0:07]	Показує зверхність	Так / Ні

Увага! Учнівство може доповнити формулювання мети причинами її досягнення або недосагнення або іншими коментарями дій і поведінки персонажів. Це не впливає на оцінку, якщо у відповіді немає суперечності.

Нарахування балів: рубрики

ГР1

Відповідь за ГР1 оцінюємо у 6, 5, 4, 3, 2, 1 або 0 балів.

6 балів — за надані щонайменше ТРИ якісних оцінних судження — по одному для кожного із описаних трьох епізодів — щодо мети використання невербальних засобів, які свідчать про добре розуміння характеристик мовлення.

5 балів — за надані щонайменше ТРИ якісних оцінних судження — по одному для кожного із описаних трьох епізодів — щодо мети використання невербальних засобів, частина яких без виразного висновку щодо мети їх використання, які однак здебільшого свідчать про розуміння характеристик мовлення.

4 бали — за надані ДВІ-ТРИ спроби оцінних суджень щодо описаних епізодів без виразного висновку щодо мети використання невербальних засобів, але які свідчать про певне розуміння характеристик мовлення.

3 бали — за надані ОДНУ-ДВІ спроби оцінних суджень щодо мети використання невербальних засобів в описаних епізодах (незалежно від їх кількості) без виразного висновку щодо мети їх використання.

2 бали — за надане щонайменше ОДНЕ оцінне судження щодо мети використання невербальних засобів в описаних епізодах (незалежно від їх кількості).

1 бал — за надані оцінні судження, які не містять конкретних висновків щодо мети використання невербальних засобів (незалежно від кількості таких суджень), однак є прийнятними як показник загального розуміння характеристик мовлення.

0 балів — за надані оцінні судження, які не є прийнятними, оскільки свідчать про нездатність критично оцінювати мовлення інших. АБО: за не надану відповідь. АБО: за нечітко записану відповідь, унаслідок чого не можна визначити остаточного варіанта відповіді.

ГР2

Відповідь за ГР2 оцінюємо у 4, 3, 2, 1 або 0 балів.

4 балів — за надані щонайменше ТРИ описані епізоди із використанням невербальних засобів, які свідчать про добре розуміння характеристик мовлення.

3 бали — за надані ДВА-ТРИ описані епізоди із використанням невербальних засобів, які свідчать про певне розуміння характеристик мовлення.

2 бали — за наданий щонайменше ОДИН описаний епізод із використанням невербальних засобів.

1 бал — за надані міркування щодо фрагменту з фільму, які не містять конкретики (описаних епізодів), однак є прийнятними як показник загального розуміння характеристик мовлення.

0 балів — за надані описи епізодів, які не є прийнятними, оскільки свідчать про нездатність критично оцінювати мовлення інших. АБО: за не надану відповідь. АБО: за нечітко записану відповідь, унаслідок чого не можна визначити остаточного варіанта відповіді.

ГР3

Відповідь за ГР3 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів.

2 бали — для всіх трьох епізодів графічно позначено відповідь на запитання «Чи досягнута мета?».

1 бал — не для всіх епізодів графічно позначено відповідь на запитання «Чи досягнута мета?».

0 балів — взагалі графічно не позначено відповідь на запитання «Чи досягнута мета?».

Завдання 17

17. Напишіть, чи сприяють жести та/або інтонація персонажів створенню доброзичливої атмосфери, чи, навпаки, провокують непорозуміння і конфлікт. Підтвердіть свою позицію принаймні двома прикладами з фрагмента (обсяг – 4–6 речень).

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

6 бали, з яких 2 — ГР1, 3 — ГР2, 1 — ГР3.

Критерії

Ураховуємо здатність продемонструвати чітку й зрозумілу **позицію** щодо того, чи жести та/або інтонація персонажів сприяє створенню доброзичливої атмосфери або, навпаки, провокує непорозуміння і конфлікт, а також описати щонайменше **ДВА** приклади з фрагмента фільму, які несуперечливо доводять цю позицію.

Увага!

Учню / учениці не обов'язково ідентифікувати персонажів на ім'я або вказувати таймінг, достатньо зрозуміло описати відповідні епізоди з фрагменту.

Опис правильної відповіді

У відповіді учень / учениця має засвідчити спроможність сприймати жести та інтонацію й оцінювати їх роль у створенні доброзичливої або конфліктної атмосфери спілкування.

Для демонстрації сприйняття жестів та інтонації учень / учениця має переглянути відео (1 хвилина 14 секунд) і надати зрозумілу відповідь, суголосну з позицією «Жести та інтонація персонажів провокують непорозуміння і конфлікт».

Для оцінювання аргументації заявленої позиції учень / учениця має описати **ДВА** епізоди фрагменту, де жести та інтонація персонажів сприяли створенню конфліктної ситуації. Для оцінювання аргументації учень / учениця **може** використовувати знання тексту п'єси, посилаючись на характер чи стосунки персонажів, але відсутність такого посилання не знижує правильності відповіді.

Учні / учениці можуть мати **різне суб'єктивне враження** від побаченого та почутого, проте оцінювання фрагменту як такого, де персонажі намагаються створити доброзичливу атмосферу, свідчитиме про неспроможність сприймати жести та інтонацію й оцінювати їх роль у комунікації.

Приклад :

Жести та інтонація персонажів провокують непорозуміння і конфлікт, оскільки хлопці відверто глузують з Голохвостого, наприклад, в кінці вони сміються з нього. А Голохвостий поводить себе дуже зверхньо, тикає в них тростиною, як, наприклад, в епізоді, коли він показував тростиною, що в них немає жилетки, на відміну від нього та його друга.

Нарахування балів: рубрики

ГР1

Відповідь за ГР1 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів.

2 бали — за надану чітку й зрозумілу відповідь (прямо чи опосередковано в контексті), суголосну з позицією «Жести та інтонація персонажів провокують непорозуміння і конфлікт».

1 бали — за надану відповідь, за якої важко зробити однозначний висновок щодо позиції, однак є прийнятною як показник загального розуміння характеристик мовлення

0 балів — за надану відповідь, яка відображає позицію, що жести та/або інтонація персонажів сприяє створенню доброзичливої атмосфери. АБО: за не надану відповідь. **АБО:** за нечітко записану відповідь, унаслідок чого не можна визначити остаточного варіанта відповіді.

ГР2

Відповідь за ГР2 оцінюємо у 3, 2, 1 або 0 балів.

3 бали — за описані щонайменше **ДВА** приклади з фрагмента фільму, які несуперечливо доводять позицію, суголосну з позицією «Жести та інтонація персонажів провокують непорозуміння і конфлікт».

2 бали — за описаний щонайменше **ОДИН** приклад з фрагмента фільму, який несуперечливо доводить позицію, суголосну з позицією «Жести та інтонація персонажів провокують непорозуміння і конфлікт». АБО: описано **ДВА** приклади, за яких важко зробити однозначний висновок щодо спроможності сприймати жести та інтонацію й оцінювати їх роль у комунікації.

1 бал — за описаний **ОДИН** приклад, за якого важко зробити однозначний висновок щодо спроможності сприймати жести та інтонацію й оцінювати їх роль у комунікації, однак опис є прийнятним як показник загального розуміння характеристик мовлення.

0 балів — за надану відповідь, яка відображає позицію, що жести або інтонація персонажів сприяє створенню доброзичливої атмосфери. АБО: за не надану відповідь. **АБО:** за нечітко записану відповідь, унаслідок чого не можна визначити остаточного варіанта відповіді.

ГРЗ

Відповідь за ГРЗ оцінюємо в 1 або 0 балів.

1 бал — письмова відповідь вправно структурована, помилок менше 5.

0 балів — письмова відповідь коротка. АБО: розлога, але граматично невправна. АБО: містить більше 5 помилок різних типів. АБО: відповіді немає.

Завдання 18

18. Напишіть допис для своїх друзів у соцмережах, у якому висловте свою позицію щодо ролі зовнішньої та внутрішньої краси в ставленні людей одне до одного. Переконайте друзів у своїй правоті. У дописі використайте приклад Свирида Голохвостого, спираючись на будь-який із наведених уривків п'єс або фільму (обсяг – 4–6 речень).

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів

8 балів, з яких 2 — ГР2, 6 — ГР3

Критерії

Ураховуємо відповідність створено тексту **жанру (допис)** і **цільовій аудиторії (друзі)**, зміст повідомлення, **використання матеріалів** з інших джерел (попередньо опрацьованих текстів та фрагменту з фільму), наявність **прикладу**. Обсяг має бути 4-6 речень.

Опис правильної відповіді

Допис у соцмережі — це зазвичай короткий текст (який можуть супроводжувати зображення тощо), який користувач / користувачки публікують на своїй сторінці в соцмережі, щоб поділитися інформацією, думками чи враженнями з певною аудиторією. Мета дописів може бути різною — інформувати, розважати, рекламувати або викликати дискусію серед аудиторії.

Отже, текст, створений учнем / ученицею, має відповідати цим загальним характеристикам **жанру допису**.

Цільова аудиторія допису — друзі, отже, **метою повідомлення** може бути поінформувати про свою позицію або викликати дискусію. У дописі має йтися про роль внутрішньої і зовнішньої краси у стосунках людей і використано приклад Свирида Петровича Голохвостого.

Відповідно до цієї мети будуть дібрані **структура й мовні засоби**.

У **змісті** обов'язково має йтися про гарний та/або дорогий костюм Голохвостого, його хизування ним та про ницість його натури, його прагнень. Може бути згадано про його зверхнє ставлення до людей (про це йдеться в уривках), а також про ширший контекст усієї п'єси - про погані наміри щодо Проні Прокопівни, Галі тощо. (Ключові слова: дорогий / красивий костюм, погане / зверхнє ставлення)

Приклад

Оце читали п'єсу «За двома зайцями», і мені спало на думку: як багато навколо нас таких Голохвостих. Усі більше зважають на зовнішню красу – тільки й читаємо про моду, про косметику, бачимо фотографії гламурних акторів і дівчат після косметичних процедур. Це як Свирид Петрович у своїх «бруках» із «шарлатанської» тканини за «сто». Але ж насправді з нього всі сміються, бо він ставиться до інших зверхньо, до того ж невинувато. Та і сам по собі він гнилий зовсім – узяти тільки, як він повівся з Пронею і Галею (хоч Проня й сама не подарунок, звісно). Але ж ніхто не любить, коли до тебе ставляться зверхньо чи кидають тебе, навіть якщо ти красень чи красуня або й перша модниця. Чи не так?

Нарахування балів: рубрики

ГР2

Відповідь за ГР2 оцінюємо у 2, 1 або 0 балів.

2 балів — за допис, який свідчить про уміння учня / учениці поєднати різномірну інформацію й висловити свою думку щодо неї.

1 бали — за допис, у якому надані міркування щодо наведених уривків п'єс (самої п'єси) або фільму, які не містять конкретики (описаних епізодів), однак є прийнятними для розуміння позиції учня / учениці.

0 балів — за текст, у якому не дотримано вимоги апеляції до раніше прочитаного / переглянутого (тобто учень / учениця не виявляє вміння пов'язувати інформацію з різних джерел). **АБО:** за не надану відповідь. **АБО:** за нечітко записану відповідь, унаслідок чого не можна визначити остаточного варіанта відповіді.

ГР3

Відповідь за ГР3 оцінюємо у 6, 5, 4, 3, 2, 1 або 0 балів.

*Текст оцінюємо холистично, урахувуючи, що йдеться про вільний жанр — допис на власній сторінці. Оцінювання грамотності — помірковане й ураховується лише в разі, якщо помилки заважають розуміти загальний зміст. У разі слабкої граматичної або орфографічної оформленості тексту від загального бала може бути відмінусовано **1 бал**.*

6 балів — за допис, який викликає зацікавлення, свідчить про уміння учня / учениці висловити свою думку; містить усі необхідні складники, передбачені завданням. Обсяг допису відповідає вимозі або більший.

5 балів — за допис, який викликає зацікавлення, свідчить про уміння учня / учениці висловити свою думку; містить усі необхідні складники, передбачені завданням. Обсяг допису дещо менший, ніж передбачено умовою (ураховуємо специфіку речень: якщо речень менше, але всі вони складні, то див. 6 балів).

4 бали — за допис, у якому дотримано більшість вимог, однак загалом текст не викликає значного інтересу (не викликав би інтересу в цільовій аудиторії). Обсяг тексту відповідний.

3 бали — за допис, який відповідає більшості вимог, але є закоротким, щоб можна було очікувати належне розкриття теми. **АБО:** за текст, який відповідає всім вимогам, крім жанру (тобто учень / учениця пише просто твір, а не допис із чіткою цільовою аудиторією).

2 бали — за допис, який є шаблонним і не відповідає більшості вимог, однак є прийнятним.

1 бал — за допис, який є поверховим, коротким, однак у якому виконано частину вимог.

0 балів — за текст, який не відповідає більшості вимог або є закоротким, щоб можна було робити оцінні судження. **АБО:** за не надану відповідь. **АБО:** за нечітко записану відповідь, унаслідок чого не можна визначити остаточного варіанта відповіді.